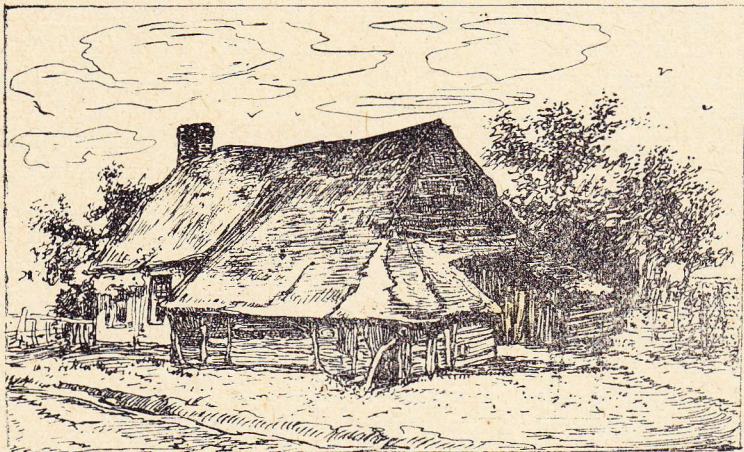

Wouter dacht dadelijk aan den vader van Antonia en met onrust vroeg hij zich af, of hij niet te veel beloofd had met zijn stilzwijgen.

Het avondmaal werd opgediend en Wouter moest tusschen vader en moeder zitten. Er was natuurlijk heel veel te vertellen.

Later op den avond kon Wouter even alleen zijn oudste zuster spreken.

— En nu, beste Livina, gauw een vraagje, zei hij. Hoe gaat het met Agneta van Ramsdijk ?

De hoeve van Kathelijne... blz. 28.

— O, heel goed... Ze woont nog bij haar oom, die even gierig is, zoo niet gieriger als bij uw vertrek. Morgen komt ze hier... Dat is een vaste gewoonte 's Woensdags. Zij is nog schooner geworden, maar het is hoog tijd, dat gij terug keert.

— Waarom ?

— Wel, er is een kaper op de kust, zooals onze visschers zeggen.

— Een vrijer ?

— Ja, ja... en een rijk en voornaam personage. Ge moet hem toch bij naam kennen... Jonker Pol van Rooze uit Veurne.

— Wat, die kerel durft naar Agneta op te zien ! riep Wouter verontwaardigd uit.

— Kerel, kerel... Ge spreekt minachtend over jonker Pol. Dat is al de minnenijd, en die stemt onrechtvaardig, want jonker van Rooze is een der deugdzaamste en hoffelijkste jonge lieden uit de streek. Als gij Agneta kunt winnen, hoop ik, dat Pol om mij komt.

Livina lachte, maar zeker sprak ze in die woorden haar oprecht verlangen uit.

Wouter wilde den schijn niet wekken, alsof hij uit jaloerschheid Pol van Rooze zwart afschilderde, en daarom verzweeg hij zijn ontmoeting te Brugge, temeer daar zijn zuster nu vertelde, dat de jonker uit Veurne van tijd tot tijd ook hier ten huize kwam.

— Ik zal dien rekel wel bijtijds ontmaskeren, dacht Wouter.

— En voelt Agneta liefde voor hem ? vroeg hij dan.

— O, ze spreekt veel meer over u. Maar van Rooze is schatrijk en Agneta's oom leeft maar voor geld. Wij zijn welgesteld, doch arm vergeleken bij de Rooze's.

— Dus wil Agneta toch niet van hem weten...

— Dat is nu weer te streng uitgedrukt. Ik denk, dat gij de meeste kansen hebt... of ik durf het wel zeker zeggen... Maar is uw gedacht niet veranderd?

— Neen ! verklaarde Wouter, ofschoon hij op dit oogenblik het beeld van de schoone Antonia voor zich zag.

— Wel, zorg dan, dat de verlovingspoeding in orde kome. Gij zijt nu immers een heele baas geworden. Ooms brieven uit Engeland stonden vol lof voor u... Er moet geen fijner handelsman op de wereld zijn.

Broeder en zuster stonden nu op de kamer, die men voor den teruggekeerde in orde had gebracht. Er moest nog 't een en ander geschikt worden en Wouter hielp Livina daarbij. Ook Klara, de meid, stak een handje toe. Bij haar verschijning hield het gesprek over Agneta als van zelf op.

Wat later zat Wouter weer in de huiskamer. Hij moest nu in 't bijzonder vertellen van de familie uit Engeland. Maar de schout zou heden avond nog geen rust hebben... De klopper viel op de voordeur en Klara kwam zeggen, dat Roger de schout wenschte te spreken.

— De ambtenaar zuchtte :

— Och, 't zal weerom voor een onnoozelheid zijn, zei hij... Laat Roger maar hier. In mijn bureel is het te koud... Roger is een der schoutsknechten, zei hij tot zijn zoon. Hij is een ijverig politiemann, maar komt dikwijls met looze geruchten...

Een lange, magere man trad binnen en maakte een linksche buiging.

— Goeden avond, heer schout, goeden avond, mevrouw... en dat is zeker mijnheer de zoon... Ja, ik weet, dat de Jonker in « 't Wapen van Damme » te Brugge heeft gelogeerd... Daar woont mijn dochter Roza, als dienstmeid...

— O, dan heeft ze mij aan tafel bediend ! vertelde Wouter.

— En was zij nog goed gezond, jonker ?

— Ze zag er frisch en welgedaan uit...

Daar Wouter dacht aan de houding van Jonker van Rooze jegens het meisje.

— Mijnheer de schout, hernam Roger, ik heb vernomen, dat de Isegrim op een hoeve ondr Sint-Joris aangekomen is...

Wouter ontstelde geweldig... Die Isegrim moest de man der huifkar zijn ! Wat zou hij nu nog hooren ! En zou die schoutsknecht ook vertellen, dat Isegrims dochter naar de stad was geleid door jonker van Dillen ?

— Maar, Roger, als het waarheid was, zoudt gij mij nieuws van het grootste gewicht brengen ! riep de schout uit.

— Het laatste bericht luidde, dat Isegrim vermomd was als voerman en met een huifkar reisde.

— Inderdaad...

— Welnu, zoo'n kerel met dergelijk voertuig is van Brugge gekomen en bij Sint-Joris voor een kleine hoeve blijven staan. Er moeten meer personen bij hem geweest zijn, maar mijn bespieder kwam toen de voerman zijn paard stalde en daarna bij Kathelijne binnen stapte.

— Kathelijne Vierlings...

— Ja, zoo heet de vrouw, die daar alleen woont.

— In een rapport staat, dat zij Isegrim vroeger goed kende.

— Dat wist ik en daarom had ik mijn helper geboden dat huis in 't oog te houden...

— Zoo is uw nieuws inderdaad van belang... Laat het huis bewaken en moest de man willen ontsnappen, houdt hem aan.

— Dus nog niet binnen dringen...

— Neen, wij zullen tot morgen wachten. Misschien komen daar vandaag nog verdachte personen en vangen we een heel gezelschap.

De schout wenkte Roger buiten de kamer, om hem nog andere instructies te geven. Toen hij terug kwam, zei hij tot Wouter :

— Ik geloof dat de bewuste Isegrim uw redder is geweest. Roger kent alle mensen in het ronde, maar heeft nooit van een voerman Antonius gehoord.

— En wat heeft die Isegrim misdaan ?

— Dat mag ik u niet zeggen, het is een ambtsgeheim, maar wordt hij gevangen, dan verliest hij vast en zeker het hoofd op het schavot, 't zij hier 't zij te Brugge. De regering dringt op zijn aanhouding zeer aan...

Wouter beheerschte zijn onsteldenis bij die openbaring ; hevige medelijden met Antonia laaide bij hem op en ook voor haar vader...

— Die man kan geen misdadiger zijn, zei Wouter bij zich zelf...

Gelukkig vroeg zijn vader niet, of hij nog andere personen op de kar had bemerkt. 't Gesprek viel nu op de heks, die te Brugge verbrand was. Wouter vertelde, hoe hij de strafuitvoering bijgewoond had... Zijn moeder en oudste zuster rilden. De andere kinderen waren intusschen te bed gegaan.

— En hoordet gij de veroordeelde om een zekere Jacqueline roepen ? vroeg zijn vader.

— Ja... verscheidene malen deed ze het.

— Vandaag ontving ik uit Brugge het verzoek die Jacqueline op te sporen, maar we kennen te Nieuwpoort niemand die als een dochter van die Marietta bekend staat. Nu, we hebben de zaak in handen...

— Dus heeft Marietta hier toch gewoond ? vroeg de zoon.

— Men beweert het... Bijzonderheden ken ik echter nog niet. 't Is in elk geval goed, dat de hekserij beteugeld wordt.

— Ja, zeker, stemde mevrouw toe, Doch de straf is vreeselijk...

— Het kwaad, die die vrouwen stichten is groot, hernam de schout.

Wouter zweeg maar... Ook zijn ouders, goede, rechtschapen en verstandige lieden toch, geloofden in hekserij. Hij was inderdaad zijn tijd vooruit.

— We moeten gaan slapen, zei de moeder. Wouter heeft een lange reis

achter de rug. We kunnen morgen nog kouten. Ik zal God en Onze Lieve Vrouwe toch innig danken voor de behouden wederkomst van mijn zoon.

ISEGRIM.

Wouter ging dadelijk te bed, maar al was hij moe, de slaap kwam niet spoedig. Antonius of Isegrim en hoe Antonia's vader ook heette, verkeerde in gevaar. Morgen zou hij aangehouden worden... En dan? Vader had het beslist gezegd: het schavot!

't Was of Wouter het beeldschoone meisje haar vader nog hoorde vermanen, toch voorzichtig te zijn... En nu loerde het gerecht op hem, had het reeds zijn strikken gespannen...

— Zou ik hem niet waarschuwen? vroeg Wouter zich af. Hij heeft mij het leven gered... Vader moet doen, wat de regeering gebiedt, maar die regeering is Spaansch en Isegrim is toch een landgenoot.

Maar Wouter moest het plan laten varen... De hoeve van Kathelijne werd immers reeds bewaakt... En dan nog, mocht hij zijn vader tegenwerken? Het was misschien al te veel geweest, dat hij de waarheid verdoken had. Moest hij zelfs nu niet spreken?

— En ook Antonia verraden? mompelde Wouter. O, neen... ik houd mijn woord.

Eindelijk sliep hij toch in. Toen hij ontwaakte, was het al dag, maar in den nacht had een plots invallende dooi de weergesteldheid geheel veranderd. Er viel een kille motregen. De sneeuw was reeds voor een groot deel gesmolten.

Wouter dacht dadelijk aan Antonius of Isegrim. Die moest dus heden morgen aangehouden worden...

— Ik kan er niets aan doen, zei de jonkman. Hij zal wel denken, dat ik hem verraden heb... Maar dat wil ik toch niet. Ik ga mee naar Sint-Joris en zal den armen kerel zeggen, dat ik buiten alles sta... Ja, dat doe ik.

Vlug wiesch en kleepte hij zich. Toen hij beneden kwam, zat zijn vader te ontbijten. Moeder was ook op en zei:

— Nu al uit de veeren! Ik meende, dat gij wel een gat in den dag zoudt slapen!

— Wel, ik zou vader willen vergezellen naar Sint-Joris, sprak de zoon na den ochtendgroet, en hij deelde de reden van zijn wensch mee.

— Ik begrijp uw gevoel, zei de schout. Dat is ridderlijk; maar gij kunt zulks den kerel hier ook zeggen. We brengen hem toch naar Nieuwpoort.

— Ik zou niet willen, dat hij maar een oogenblik dacht, hoe ik zijn aanklager ben; nadat hij mij van de roovers bevrijdde en daarom verkies ik mee te gaan, hernam Wouter.

— Goed, vergezel me! Het zal me aangenaam zijn met u derwaarts te wandelen... Ik zal den kerel ook bedanken voor zijn hulp, maar dan moet ik hem toch boeien. Niet de vader, doch de ambtenaar dient op te treden.

— Is hij dan zoo'n gevaarlijk mensch?

— Ja jongen, maar meer mag ik u niet zeggen. Het is een ambtsgeheim.

— 't Spijt me... die Antonius zag er zoo een braaf man uit.

— Schijn bedriegt ! Nu ge zult later wel anders oordeelen.

Wouter ontbeet haastig en dan ging hij met zijn vader heen. Ze ontmoetten eenige kennissen, maar de schout vermeed elk gesprek, want hij was nu gejaagd, om den bewusten Isegrim in handen te krijgen.

De weg was vuil door de smeltende sneeuw. Wouter dacht aan zijn reisgenoot van den vorigen avond. Zij had op zijn arm geleund en ze stelde volle vertrouwen in hem. Hoe zou Antonia over hem oordeelen, indien ze alles vernam ! En haar wanhoop dan... Haar vader op het schavot, nu ze hoopte, dat er eindelijk rust voor haar zou aanbreken... Dit alles wekte bij Wouter veel medelijden. Maar hij gevoelde zich machteloos. Eigenlijk had hij nu zijn goeden vader reeds bedrogen... Hij kon meer inlichtingen geven over den verdachte, de zoo streng opgespoord werd.

— Neen, ik schend mijn belofte niet, nam de jonge man zich voor.

De schout vroeg zijn zoon weer bijzonderheden over het verblijf in den vreemde, maar het gesprek vlotte niet erg. Blijkbaar was den heer van Dillen met zijn gedachten bij zijn taak. Langs een binnenweg vermeden ze het dorpje Sint-Joris en naderden ze de hoeve. Ze troffen Roger aan, die hen naar een schuilplaats geleidde.

— Wat nieuws ? vroeg de schout.

— We hebben den ganschen nacht gewaakt, maar niets bijzonders meer gezien.

— Dus is Isegrim daar nog... of de voerman, dien we voor hem houden.

— O, ja, hij kan niet ontsnapt zijn.

Van achter heesters konden ze de hoeve bespieden. Ze stond op een dijkje en een houten trapje leidde er heen.

— Daar is een vrouw op den weg, zei de schout..

Een oud mensch stond bij de trap. Ze leunde op een stok.

— Dat is Kathelijne, zei Roger.

— Is zij dan weg geweest, want ze schijnt van ergens terug te keeren.

— Onmogelijk ! Niemand heeft het huis verlaten... De mannen zijn zoo verdeeld, dat ze de hoeve omsingelen, en zeker zouden ze het bemerkt hebben, indien die vrouw heengegaan was. Ze hebben me niets gemeld.

— We zullen onmiddellijk onzen inval doen...

— Als ik fluit, gaan allen nader, het wapen in de hand, hernam Roger. Dat hebben we afgesproken...

— Geef dan het sein... We zijn gereed...

En tot zijn zoon zei de schout :

— Wouter, gij houdt u achteraf, ge behoort niet tot het gerecht.

De jonker gehoorzaamde. Hij verkeerde in hevige spanning... en wenschte in den grond van zijn hart, dat Isegrim of Antonius ontsnappen zou.

Schril gefluit klonk. De mannen — wel een dozijn — stonden in eenige oogenblikken rond het huis. De heer van Dillen betoonde grooten moed. Bij dergelijke gebeurtenissen toch werd er niet zelden op de gerechtsdienaren gevuurd, en toch trad de schout onbevreesd op de deur toe. Hij opende ze en keek binnen.

Kathelijne deed juist haar doek af en vroeg :

— Wie is daar?

Meerdere mannen drongen binnen.

— Alle goede Heiligen... doet die pistolen weg ! riep de oude vrouw. Ge jaagt me schrik aan. Wat is er toch ?

— Hier is een man in huis, zei de schout.

— Maar, mijnheer... wie heeft er zoo iets van mij verteld ? kloeg Kathelijne. Een man in huis ! Ik ben een eerbare oude jonge dochter, die nooit heb willen trouwen...

— Geen babbelaar ! Ik zeg u, dat er hier een man in huis is !

— Maar 't is niet waar ! Ik heb goede zeden... Ik kom juist van de kerk te Sint-Joris. Ik ben er wezen bidden... Voor wie houdt ge mij ?... En welke man kan dat zijn ?

— Een, met een huifkar...

— Och Heere... ge spreekt op dien Antonius...

— Antonius... Antonius...

— Gisteravond kwam er hier een voerman, die zich Antonius noemde... Het sneeuwde geweldig... Het weer is al met eens veranderd, hé ? Zoo die man vroeg om wat eten en warm drinken... en hij heeft er treffelijk voor betaald. Maar ge verstaat toch wel, dat een eerbaar mensch als ik geen man binst den nacht zou houden... Die Antonius moest naar Veurne en hij is na een uurtje weer vertrokken.

— Ge liegt ! riep de schout, toch ongerust.

— Ha, ik lieg ! Mijnheer, ik ken u niet... en ge zijt voorzeker een man van de overheid, maar daarom moogt ge me toch geen leugenaarster noemen. Als die man dan gebleven is, staat zijn kar en paard zeker op mijn zolderke...

— Is de huifkar er niet meer ? vroeg van Dillen.

Men meldde hem dat paard en voertuig verdwenen waren.

— Weet uw helper dan daar niets van ? vroeg de schout aan Roger.

Die man verscheen en zei, dat het zeker al gisteravond moest gebeurd zijn terwijl hij naar Nieuwpoort zijn ontdekking was gaan melden.

— We zullen de woning doorzoeken, hernam de heer van Dillen, maar al zijn hoop op de belangrijke aanhouding was weg.

— O, ge moogt overal gaan, mijnheer, zei Kathelijne, maar ge moogt niet te nauw letten. Het is nog vroeg en ik heb mijn werk nog niet gedaan...

Men trof geen spoor van Isegrim aan.

— Mislukt ! bromde de schout. Als het Isegrim geweest is.

— Maar mijnheer, was die voerman dan een slecht mensch ? vroeg Kathelijne. Ik ken hem van haar noch pluimen... doch ge komt met al die leelijke pistolen...

— Zou dat wijf ons bedriegen of spreekt ze de waarheid ? mompelde de heer van Dillen. Vrouw, vroeg hij, hoe zijt gij van morgen buiten geraakt ?

— Door de deur van eigen... Wat hebben ze toch allemaal van mij verteld ?

— Neen niet door de deur ! verzekerde nu een der schoutsdienaren. Sedert gisteravond elf uur heb ik geen oog van die deur geslagen en er is niemand in- en uitgegaan. Daarop durf ik bij mijn zielezaligheid zweren !

— Hoort ge dat, vrouw ? hernam de heer van Dillen.

— Wel dan zal ik zeker door de schouw gevlogen zijn, juist als een heks ! spotte Kathelijne.

De schout keek haar bij die woorden scherp aan...

— Wie weet op welk een geheimzinnige wijze zij uit en in haar huis geraakt, dacht hij... En misschien kan ik hier het spoor van de familie der heks, de bruine Mariette vinden.

— Vrouw, ik moet weten, hoe gij uit uw huis geraakt zijt ! hernam de heer van Dillen dan.

— Door deze deur en niet anders !

— Hoe laat ?

— Dezen morgen, te zes ure...

— En ge hebt u naar de kerk te Sint-Joris gegeven ?

— Ja...

— Dat kunnen we onderzoeken. Nog een vraag. Gij hebt de bruine Mariette gekend, die over eenige jaren van hier naar Nieuwpoort is vertrokken.

— Ze heeft hier in dit huis gewoond, tot ze wat aardig in het hoofd werd en vertrok. Ik heb vernomen, dat ze te Brugge verbrand werd. 't Is toch vreeselijk...

— Was zij familie van u ?

— O, neen mijnheer !

— Maar ze woonde in uw huis !

— Dat heb ik niet gezegd. Zij woonde hier en ik in het huisje, wat verder. Toen ze vertrok kwam ik naar hier.

— Ge hebt toch dikwijls met haar gesproken.

— Neen, want ze leefde geheel op haar zelve...

— Ze had een dochter, Jacqueline.

— Neen, tenminste, er was hier niemand bij haar en ze is nooit getrouwd geweest. Ik heb er nooit geen kind gezien.

De schout stelde nog eenige vragen... Dan vertrok hij met zijn mannen. Op den weg zei hij tot Roger :

— We zullen onmiddellijk te Sint-Joris onderzoeken, of die Kathelijne er in de kerk geweest is. Ga er zelf heen ! Ik blijf hier om te verhinderen, dat de vrouw ontkomt.

Roger vertrok. De schout riep zijn zoon.

— Isegrim is ontsnapt, zei hij.

Wouter kon bijna zijn vreugde niet bedwingen... Hij gevoelde zich geheel verlicht.

— Maar ik geloof, dat ik een andere goede vangst zal doen, vervolgde zijn vader. De te Brugge verbrande heks heeft in dit huis gewoond en ik vermoed, dat de vrouw, die er nu verblijft, ook met hekserij omgaat. Ze heeft op onbegrijpelijke wijze haar woning verlaten. Ze moet die Jacqueline kennen.

De heer van Dillen vertelde zijn bevindingen.

— Maar hebben uw mannen wel goed opgelet ? vroeg Wouter, die zich verbaasde over de bijgeloovigheid van zijn vader, al zouden de meeste magistraten op dezelfde wijze geoordeeld hebben.

— O, ik kan op hen volkomen betrouwen. Nu, we zullen dadelijk weten, of die Kathelijne de waarheid spreekt. En betrap ik haar op een leugen, dan neem ik ze gevangen tot nader onderzoek.

— En wordt zij ook al tot den brandstapel verwezen, dacht de zoon.

Roger kwam spoedig terug en wist te vertellen, dat Kathelijne nooit

een voet in de kerk zette. Ze leefde geheel buiten den godsdienst. Dat had de pastor van Sint-Joris zelf betuigd.

— Dus heeft ze ons voorgelogen, zei de schout. Goed, dan leiden we haar mee.

Hij trad weer de woning binnen. Kathelijne was niet in de kamer. En ze bevond zich in geen ander vertrek. Een geheime uitgang was niet te ontdekken.

— Toch is ze spoorloos verdwenen, zei de heer van Dillen. Ik heb nu zelf op de deur gelet. O, ik ben thans ten volle overtuigd, dat zij een heks is. Had ik haar maar dadelijk aangehouden.

— Dan zou ze zich ook onzichtbaar kunnen maken, merkte Wouter wat spottend op.

— Als ik ze met een kruis geteekend had, ware ze haar macht kwijt geweest, zei de schout..., tenminste tijdelijk.

De zoon begreep, dat hij zijn vader in diens overtuiging niet zou schokken. De schout verzamelde zijn mannen om zich heen.

— We moeten onmiddellijk ons onderzoek naar Isegrim voort zetten, sprak hij. Roger, ge zult met vier helpers naar Veurne trekken en onderwege inlichtingen nemen. Deel dan aan mijn ambtgenoot in Veurne mijn bevindingen mee. Twee knechten bewaken dit huis en zullen vanavond afgelost worden. Houd u schuil en neem ieder gevangen, die er heen sluipt. De overigen moeten in de omgevingen nasporingen doen. Een huifkar wordt overal opgemerkt.

Een boer, die voorbij kwam, werd reeds onmiddellijk ondervraagd. Hij wist te vertellen, dat er halverwege Ramskapelle een huifkar omver in de gracht lag.

— En was er niemand bij?

— Neen, heer schout.

— En het paard?

— Ik heb geen paard gezien.

— De heer van Dillen ging met Wouter en Roger en diens mannen in de aangewezen richting. Na een kwartier bemerkte ze het voertuig. Een der wielen was gebroken.

— Hebt ge daarin gereisd? vroeg de schout stil aan zijn zoon.

— O, vader, het was toen donker... Ik heb niet op den wagen gelet.

Wouter zei de waarheid, doch verzweeg een andere. Hij herkende de huifkar wel als die uit Brugge en Varsenaere... Maar zijn vader vroeg zulks niet en de jonker had te veel sympathie gekregen, voor Antonius, om hem nu te helpen verraden... En dan toch was hij de vader van de schoone Antonia.

Roger en zijn mannen moesten nu voort reizen naar Veurne. De heer van Dillen en zijn zoon keerden naar Nieuwpoort terug. Wouter zag van eenigen afstand het landhuis « De Reiger ».

— Wel, de Reiziger bestaat ook nog, zei hij.

— Ja, de oorlog heeft het gespaard. Maar de van Houtte's wonen er niet meer. Ze zijn verhuisd naar Ieper. Nu leeft daar een mijnheer de Lowy, een eenzame kluizenaar, wiens huis te Oostende verwoest werd. Eerst vertrouwde ik den vreemdeling niet, en ik heb inlichtingen genomen en hem scherp laten nagaan. Ge weet immers nooit, welke gasten ge in dezen tijd

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

Uitgaaf B. H. HANS, Contich.